

fabliskt icke

råder någon skillnad i ~~den fördrade~~ kompetensen och knappast heller i arbetets kvalitet.

Övningslärare, som förflyttas från realskola till högre allmänt läroverk, borde i samband därmed få räkna alla sina år vid realskolan för lönetur, desto hellre som detta ju är fallet med en adjunkt, som fått transport från realskola till högre allmänt läroverk och som kan sägas i samma mening som musikläraren hava fått "en högre tjänst", därest han, såsom vanligt är, också får tjänstgöring på gymnasialstadiet.

Eller

stäm

Då Riksförbundet, såsom av det föregående framgår, icke

anser det lämpligt, att kvinna erhåller tillstånd att söka och innehava ordinarie tjänst vid allmänt gossläroverk, så saknar Riksförbundet ^{den} egentligen särskild anledning att ingå på frågan om kvinnolönerna. För det fall att det emellertid icke dess mindre skulle på allvar ifrågasättas, att kvinna skulle få utnännas till sådan tjänst, så vill Riksförbundet i korthet göra följande erinringar. Av Nämndens huvudbetänkande ^t (sid. 42-60) framgår icke med tillbörlig klarhet, vilka allmänna avlöningsgrunder ~~som~~ Nämnden gillar. Först i Bil. II, som i viss mån utgör en kommentarie härtill, kan man få någon klar inblick i tillämpningen av Nämndens system, utan att därigenom grundprinciperna ~~såsom egentligen icke angående Nämndens sakkunnige matematiker~~ bli motiverade och belysta.

Resultatet är emellertid, enligt sistnämnda aktstycke, att Nämnden anser 10 % av ^{arbetet} adjunkts ersättningsförmåner från den tidpunkt han tillträder ordinarie tjänst böra utgöra "bidrag till familjeförsörjning" (II, sid. 363 ^{och} 371) och uppskattar detta till 313 kr. per år. och att kvinnas lön bör bestämmas sålunda, att hennes ersättningsförmåner från den tidpunkt hon tillträder ordinarie tjänst bli 90 % av mannens. ^{Fastän} Då Nämnden således ~~i ena sidan~~ för de i statens tjänst anställda lärarne förkastat det s.k. familjetillägget, så synes det dock här

dyka fram i en annan, förtäckt form. Härvid må emellertid anmärkas, att det tål vid att denna löneskillnad kallas "bi-

2

3

drag" till familjeförsörjning, då man eljes kommer till de egendomligaste konsekvenser. Sålunda skulle, om man tänkte sig t.ex. en familj med hustru och blott två barn, och ansåge omkostnaderna delas lika, mellan barnen å ena sidan och modern å den andra, härav framgå, att kvinnans kall som maka och moder vore värt 5 % av mannens lön, men lärarinans 90 %, d.v.s. att kvinnans arbete som lärarinna vore värt 18 gånger så mycket som hennes arbete i hemmet. Detta torde visa det ohållbara i Hämndens haltande mellan olika löneprinciper.

eliten sökt sig till läroverken.

Även i ett annat avseende kan man frukta att kvinnans inträngande vid läroverken skall verka menligt och detta i samma riktning. Vi åsyfta härmed den av statistiken hänvisade större sjukligheten hos lärarinnor etc.

Vad kvinnans förmåga att upprätthålla disciplinen bland gossar vid våra läroverk beträffar, är den hittillsvarande erfarenheten i allo uppmuntrande; mot en del fall, där kvinna uti klasser med enbart gossar lyckats väl i detta avseende, kunna ställas ett flertal, där utgången varit trivelaktigt, dålig, ända ned till ett fullständigt débacle. Det synes oss, icke bara rådligt att blunda för detta förhållande, helst de fall, man vill åberopa för ett gynnsamt resultat, icke bevisa kvinnans kompetens i detta hänseende vid en mera framskriden ålder. Exempel kan anföras, då kvinnlig lärare, som själv ägde barn (gossar) icke lyckats med disciplinens upprätthållande, trots det att kunskaper och andra faktorer, som också spela en roll i detta avseende, varit på hennes sida.

Det torde icke vara otillbörligt att i detta sammanhang påpeka även det faktum, att kvinnan på grund av sin natur periodiskt är underkastad ett svaghetstillstånd, som icke får lämnas ur räkningen vid denna frågas bedömande. Om än styrkan av denna störande faktor är individuellt högst variabel, så är den dock av den natur, att intellektuella och vilje-funktioner nedsätas; särskilt synes denna faktor vid en viss ålder komma att spela en roll genom de störningar, som den ofta frambringa

så gäller detta icke konstens gebiet, där dock hennes feminina naturell skulle ge anledning att möjligen förvänta en jämbördighet med mannen. Även på det pedagogiska området kräves ett visst intellektuellt initiativ, och ehuru ett sådant naturligen icke förefinnes hos alla män, så har man anledning att befara, att om kvinnan insläppes vid de allmänna läroverken, medelnivån i detta avseende skall sjunka. Visserligen har det sagts, att särskilt i Sverige flickskolan och dess lärarinnor gått i spetsen vid åtskilliga reformer. Det vill emellertid vid noggrannare undersökning synas, som om dessa nyheter vore av ganska tvivelaktig art eller erkända pedagogiska missgrepp. Varje handledare vid provårsläroverk, vilken haft kvinnliga provårskandidater under sin ledning, torde kunna hos dem vitsorda stor, ej sällan åtminstone skenbart större flit än hos många deras manliga kamrater, men också en större osjälvständighet de arbeta samvetsgrannt efter anvisningar, som givits dem, driva sin flit ofta därhän att de skriva hela lektionen på förhand, men misslyckas därför också någon gång rätt eftertryckligt under oförutsedda omständigheter.

Denna deras villighet och förmåga att tillpassa sina lektioner efter handledarens anvisningar torde i många fall icke vara utan inverkan på provårsbetygen men lära icke kunna garantera ett lyckosamt och framgångsrikt arbete i fortsättningen, då handledaren ej längre finns att tillgå och de preparationsmetoder, som hjälpt den kvinnliga kandidaten fram genom provåret, i hennes dagliga tjänstgöring svårligen äro möjliga att praktisera. Om de också med övermänskligt arbete under ett eller annat år kunde tillämpas, bleve dock förr eller senrare resultatet det, att de gamla i detalj utarbetade skriftliga planerna tages fram igen, och därmed vore undervisningen på väg att stereotypas och avstängas från varje nytt initiativ. Härtill kommer att dylika metoder ej tillåta de tillvaragandet af de möjligheter och utvägar, som under en lektion ofta oväntat erbjuda sig. - Vid en jämförelse mellan de manliga och de kvinnliga kandidaternas provårsbetyg, sådana de hittills föreläggat, får man dessutom icke förbise, att av kvinnor endast